

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-25
Besvaras senast
2024-12-04 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:493 Regeringens arbete för en reform av FN-systemet

FN har under decennier varit en central plattform för globalt samarbete, men organisationen står inför stora utmaningar i en värld präglad av ökande geopolitiska spänningar, klimatförändringar och växande ojämlikheter. Rapporten *A New Global Deal* från Foundation for European Progressive Studies beskriver FN:s nuvarande struktur som ineffektiv och delvis föråldrad, vilket försvårar organisationens förmåga att hantera de komplexa globala utmaningarna. FN:s säkerhetsråd är exempelvis kraftigt kritiserat för sin bristande representativitet, där utvecklingsländer och småstater har begränsat inflytande jämfört med de permanenta medlemmarna.

Rapporten lyfter fram flera rekommendationer för att stärka FN:s relevans och effektivitet:

- Demokratisera beslutsfattandet genom att ge mindre länder och utvecklingsländer större inflytande, särskilt i säkerhetsrådet.
- Effektivisera arbetet genom bättre samordning mellan FN-organ och snabbare beslutsprocesser i krissituationer.
- Skapa en tydligare koppling mellan FN:s arbete och de globala hållbarhetsmålen (SDG).
- Säkerställa stabil finansiering genom nya globala finansieringsmodeller, som skatt på multinationella företag och digitala plattformar.

Socialdemokraterna har i sitt internationella program och genom kongressbeslut betonat vikten av ett starkt FN som bas för internationellt samarbete. Under senare års debatter har vi argumenterat för att Sverige ska vara en aktiv pådrivande kraft för reformer som gör FN mer demokratiskt, transparent och handlingskraftigt. Vi har också lyft behovet av att FN får en mer framträdande roll i klimatfrågan och att globala institutioner anpassas till en multipolär värld där fler röster måste höras.

Reformer av FN är nödvändiga för att organisationen ska kunna möta de globala utmaningarna på ett effektivt och rättvist sätt. Sverige har en lång tradition av att främja fred, hållbar utveckling och mänskliga rättigheter, och vi bör fortsätta ta en aktiv roll i att stärka det multilaterala samarbetet. Genom att bidra till en modernisering av FN kan vi säkerställa att organisationen förblir en relevant aktör som kan hantera frågor som klimatförändringar, globala konflikter och pandemier.

Rapporten *A New Global Deal* presenterar en rad förslag som kan tjäna som inspiration, men reformarbetet måste baseras på en bred internationell dialog där olika länder och aktörer inkluderas. Det är avgörande att Sverige fortsätter att ta ledarskap och arbetar strategiskt i FN och andra internationella forum för att främja en global styrning som är mer demokratisk, effektiv och inkluderande.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Vilka initiativ har ministern och regeringen tagit, eller planerar att ta, för att främja reformeringen av FN-systemet och säkerställa att organisationen förblir en relevant och effektiv aktör i hanteringen av de globala utmaningar vi står inför?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann